

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Hať, okres Opava

Na Chromině 2, 747 16 Hať

Identifikátor školy: 600143104

Termín konání orientační inspekce: 3. - 6. červen 2003

Čj.:	141 255/03-11139
Signatura:	on5zw156

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola - příspěvková organizace - je zřízena Obcí Hať (Obecní úřad, Lipová 2, 747 16 Hať). Dle zřizovací listiny sdružuje mateřskou školu (MŠ) s kapacitou 73 dětí, základní školu (ZŠ) s kapacitou 400 žáků, školní družinu s kapacitou 30 žáků, školní jídelnu MŠ (výdejnu) s kapacitou 78 jídel a školní jídelnu ZŠ s kapacitou 400 jídel. Současná naplněnost jednotlivých součástí školy tyto kapacity nepřekračuje.

Základní škola s mateřskou školou jsou umístěny v pěti pavilónech na okraji obce v pěkném přírodním prostředí. Mateřská škola má elokované pracoviště (Dělená 1/114) vzdálené asi tři kilometry.

V současné době navštěvuje základní školu 313 žáků, z toho 46 dojíždí ze sousední obce. V mateřské škole je zapsáno 73 dětí.

Výuka v ZŠ probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 s platností od 1. září 1996, v němž jsou zapracovány úpravy a doplňky čj. 25018/98-22 s platností od 1. září 1998.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným dokumentům ve skupině přírodovědných předmětů (matematika, fyzika, přírodopis), občanské a rodinné výchově a mateřské škole,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným dokumentům ve výše uvedených předmětech a mateřské škole,
- průběhu vzdělávání a výchovy ve výše uvedených předmětech a mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH A MATEŘSKÉ ŠKOLE

Matematiku vyučuje osm pedagogů z nichž jedna nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (dále jen OPZ) pro daný stupeň základní školy. Z celkové týdenní dotace 56 vyučovacích hodin je s OPZ vyučováno 51, tj. 91 %.

Fyzika je vyučována třemi vyučujícími, kteří všichni splňují kvalifikační podmínky.

Přírodopis vyučují rovněž tři pedagogové, z nichž jeden nesplňuje podmínky OPZ. Z celkové týdenní dotace 14 hodin je s OPZ vyučováno 10, tj. 71 %.

Výuka občanské výchovy je zajištěna šesti vyučujícími. Jedna nesplňuje kvalifikační podmínky pro daný stupeň školy. Z celkové týdenní dotace 8 hodin je kvalifikovaně učeno 7, tj. 88 %. Výuka rodinné výchovy je zajištěna jednou vyučující splňující kvalifikační podmínky.

Při sestavování úvazků vychází vedení školy z odborné a pedagogické způsobilosti, pedagogické praxe a zkušeností vyučujících, kteří působí ve škole. Vzhledem k velikosti školy, počtu pedagogů a jejich odborné a pedagogické způsobilosti však není možné zajistit plně kvalifikovanou výuku.

Výchovné poradenství ve škole zajišťuje učitelka s odbornou kvalifikací výchovných poradců a dlouholetou praxí v této činnosti (30 let).

Výchovně-vzdělávací činnost v MŠ zabezpečuje celkem 5 pedagogických pracovníků s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Provozní doba pracoviště v ul. Na Chromině je od 6:30 do 16:00h, v ul. Dělená 6:30 do 15:30 h.

Při stanovení úvazků je především přihlíženo k zabezpečení provozu obou zařízení (na pracovišti v ul. Dělená pracuje 4 dny v týdnu jedna pedagogická pracovníce, pátý den zajišťuje učitelka z pracoviště Na Chromině). Dále je zohledněno dojíždění pedagogických pracovníků a možnosti dopravy, což má dopad na pozdní ranní nástupy učitelek (7:00, 7:30 a 7:40). S ohledem na dobu zahájení denního provozu školy (již od 6:30) a potřeby dětí není rozvržení pracovních úvazků učitelek zcela vhodné. Souběžné působení je využíváno ve prospěch dětí.

Organizační uspořádání základní školy vychází z velmi dobře písemně zpracované vnitřní dokumentace. V ní jsou zakotvena pravidla fungování z hlediska norem, popisu činností a instrukcí. Jsou stanoveny pravomoci a zodpovědnost pracovníků za určené oblasti. Celý systém je z hlediska činnosti školy promyšlený a funkční. Přenos informací uvnitř školy je velmi dobrý. Jsou využívány jasně stanovené a všemi pracovníky respektované systémy toku informací. Ředitel školy dbá i na co nejčastější osobní kontakty se všemi zaměstnanci.

V řízení oblasti vzdělávání a výchovy využívá vedení školy metodického sdružení vyučujících prvního stupně a předmětových komisí pro jednotlivé předměty nebo skupiny příbuzných předmětů. Hlavní náplní jejich činnosti je rozvržení učebních celků do jednotlivých ročníků, tvorba tematických plánů, návrhy písemných prací, příprava soutěží a návrhy pro vedení školy k dovybavení kabinetních sbírek učebními pomůckami atd. Začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím jsou přidělovány zkušenosti uvádějící učitelé. Běžně je využíváno i vzájemných následků v hodinách.

Při plánování v oblasti personálních podmínek vychází vedení školy ze skutečnosti, že v pedagogickém sboru převažuje starší generace, která v nejbližších několika letech odejde do důchodu.

Vedení nepedagogických pracovníků je realizováno prostřednictvím vedoucích jednotlivých úseků a je výrazně zaměřeno na podporu bezproblémového plnění výchovně-vzdělávací činnosti. Vedením školy je tato činnost pravidelně kontrolována, písemné záznamy obsahují nápravná opatření.

Vedení školy dlouhodobě podporuje další vzdělávání i kvalifikační růst učitelů. Vyučující se vzdělávají průběžně na základě vlastního zájmu i potřeb školy (vedení školy má v této oblasti stanoveny priority), prohlubují své vzdělání zejména prostřednictvím vzdělávací nabídky Pedagogického centra v Ostravě (s pobočkou v Opavě) a samostudiem odborné literatury. Toto vzdělávání je limitováno přidělenými finančními prostředky.

V každém školním roce jsou stanoveny priority v činnosti školy. V návaznosti na ně jsou pak stanovena kritéria hodnocení práce zaměstnanců, která jsou všem známá a jsou zapracována do kontrolního systému vedení školy a vedoucích jednotlivých úseků.

Oblast vedení mateřské školy má v kompetenci oficiálně jmenovaná zástupkyně ředitele pro MŠ (bývalá ředitelka). Základním pilířem organizace a vedení předškolního zařízení je podrobně zpracován školní vzdělávací program Svět očima dětí. Organizační uspořádání předškolního zařízení má pravidla daná organizačním, vnitřním a provozním řádem s jasně vymezenými právy a povinnostmi. Obsahuje všechny oblasti týkající se zabezpečení chodu předškolního zařízení, vyjasnění kompetencí, postupů a řešení provozní i pedagogické problematiky obou pracovišť. Svým obsahem je efektivní vnitřní normou se všemi náležitostmi,

stanovením konkrétních úkolů a realizačními fázemi plnění. Způsob vedení a motivování zástupkyně školy je demokratický s dostatečným respektem pro názory a potřeby jednotlivců.

Vnitřní informační systém je mezi mateřskou a základní školou zabezpečen zejména častými vzájemnými návštěvami ředitele v MŠ a naopak zástupkyně v základní škole, která se také pravidelně zúčastňuje jedenkrát měsíčně porady vedení v základní škole. Na pracovišti v ul. Na Chromině je zástupkyně v každodenním úzkém kontaktu se všemi zaměstnanci školy na, v ul. Dělená jsou problémy řešeny operativně dle potřeby, oficiální kontrolu provádí zástupkyně jedenkrát měsíčně. Zaměstnankyně mají přístup ke všem informacím, ochrana důvěrných informací a dat je zajištěna.

Poradním orgánem mateřské školy jsou předem plánované pedagogické a provozní porady, zápisy z nich jsou podrobné, obsahují relevantní informace. V oblasti vedení je počítáno se správními zaměstnanci, kteří se významnou měrou podílejí na bezproblémovém chodu školy.

Zástupkyně školy má kontrolní systém zakotven ve školním programu, ten postihuje jak kontrolu výchovně-vzdělávací činnosti, tak i oblast provozní. V praxi jsou prováděny průběžné kontroly, předem plánované hospitace a vyhodnocování skutečného stavu na pedagogických radách. Frekvence hospitací je úměrná pedagogickým zkušenostem jednotlivých učitelek. Předložené záznamy obsahují předem stanovené cíle i závěry pro další práci, které jsou s učitelkami individuálně projednávány. Zda plní kontrolní činnost funkci zpětné vazby ve vztahu k výsledkům výchovně-vzdělávací práce nelze vzhledem k nestandardní personální situaci v době inspekce posoudit (2 stabilní pedagogické pracovnice, 3 zastupující důchodkyně).

Všechny učitelky se dále průběžně vzdělávají, volba literatury a přednášek je v souladu se zaměřením, cíli i realizovaným výchovně-vzdělávacím programem školy.

K diferenciaci nenárokových složek platu jsou zástupkyně předem stanovena kritéria hodnocení, se kterými jsou zaměstnanci prokazatelně seznámeni a jsou ke zlepšení podmínek výchovně-vzdělávací práce využívány.

Plánování v oblasti naplňování personálních podmínek je funkční.

Personální podmínky výuky sledovaných předmětů a mateřské školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH A MATEŘSKÉ ŠKOLE

Ve třech pavilónech je třináct kmenových tříd ZŠ (pět tříd 1. stupně a osm tříd 2. stupně), odborné pracovny chemie a přírodopisu, fyziky, dvě učebny cizích jazyků, dvě učebny výpočetní techniky, hudebna, školní dílny s přípravnou materiálu, žákovská kuchyně, žákovská a učitelská knihovna, místnost pro zájmovou činnost (keramika) a místnost využívaná Základní uměleckou školou Hlučín (odloučené pracoviště). Dále je zde odpovídající zázemí pro vedení školy, učitele a provozní zaměstnance včetně příslušných kabinetů.

V jednom pavilónu je umístěna velká školní tělocvična s příslušným zázemím, na který navazuje velká asfaltová plocha s hřišti na tenis, volejbal a košíkovou, travnatá plocha s menším fotbalovým hřištěm, sprinterská dráha a pískové doskočiště.

V dalším pavilónu je mateřská škola a školní jídelna s kuchyní.

Matematika, občanská a rodinná výchova byly vyučovány v kmenových třídách. Ty jsou vybaveny starším, ale udržovaným standardním školním nábytkem. Prostorové, světelné

i tepelné podmínky odpovídají počtu žáků i potřebám výuky. Ve všech třídách je k dispozici hygienické zázemí, v některých třídách 1. stupně jsou relaxační koutky s novými koberci. Výzdoba tříd je postavena na ukázkách žákovských prací a doplněna tabelárními i trojrozměrnými pomůckami, zejména na nižším stupni. Estetická úroveň tříd 1. stupně je vynikající, druhého stupně většinou průměrná.

V matematice, fyzice a přírodopisu mají žáci k dispozici schválené učebnice novějšího data vydání (ucelené řady), v matematice i pracovní sešity. V občanské výchově jsou učebnice žákům rozdávány pouze v hodinách, kde se s nimi pracuje. V rodinné výchově jsou k dispozici pouze brožury k některým tématům. Škola je dostatečně vybavena didaktickou technikou, vhodně byla využívána v přírodopisu a rodinné výchově.

Fyzika je vyučována v nově opravené odborné učebně, která je vybavena kvalitními pracovními stoly, rozvodem nízkého napětí a vody, videem s televizním přijímačem. K dispozici je dostatek videozáznamů s demonstračními pokusy. Odborná učebna přírodopisu a chemie ještě neprošla rekonstrukcí, vybavení didaktickou technikou je obdobné jako ve fyzice. Množství učebních pomůcek je na běžné úrovni s výjimkou občanské a rodinné výchovy, kde jsou k dispozici pouze videokazety. Vyučující však mohou využívat učební pomůcky jiných kabinetů a literaturu z dobře vybavené žákovské a učitelské knihovny. Škola vlastní počítačové výukové programy pro matematiku, přírodopis i ostatní předměty, které nebyly v době inspekce využity.

V rámci hospitační činnosti sleduje vedení školy využívání učebních pomůcek a ve spolupráci s metodickým sdružením 1. stupně a předmětovými komisemi plánuje obnovu a nákup nových.

V průběhu inspekce byly hodnoceny komplexně materiálně-technické podmínky vzdělávání obou pracovišť mateřské školy.

Předškolní zařízení v ul. Na Chromině sídlí cca 35 let ve dvoupodlažní budově panelového typu v areálu základní školy. Prostory jsou pro zajištění podmínek pro práci s daným počtem zapsaných dětí vyhovující (šatna, 2 herny, 2 stabilní ložnice dětí a jídelna), i když zřízením dvou stabilních ložnic došlo pouze k částečnému využívání těchto místností, které by jinak skýtaly variabilnější prostorovou nabídku a vítanou změnu dětem při pobytu v MŠ. Sociální zařízení pro děti i pro dospělé je zastaralé (nezměněno od poslední inspekční návštěvy). Nábytek ve třídách je postupně obměňován, umožňuje dětem samostatný výběr hraček a pomůcek. Dětské židle a stoly jsou pořízeny v jedné velikosti, což neodpovídá antropometrickým požadavkům.

Oplocená školní zahrada přiléhá k budově mateřské školy, její vybavení pro rekreační a relaxační činnosti dětí je průměrné. Přetrvává absence průlezek, drobné dřevěné architektury a dlážděné plochy pro jízdy dětí na tříkolkách, koloběžkách a kolech. V době inspekce byla dokončována úprava pískoviště. Při přechodu dětí ze školní zahrady na sociální zařízení v 1. poschodí MŠ je ohrožena bezpečnost dětí při potřebě jeho využití.

Pracoviště v ul. Dělená je umístěno ve starší vile, prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu zapsaných dětí průměrné. Vybavení nábytkem se od poslední inspekční návštěvy částečně zlepšilo, výběr hraček, učebních pomůcek a potřeb samoobslužným systémem je dětem umožněn.

Pouze vyhovující zázemí pro rekreační a sportovní vyžití skýtá dětem školní zahrada. Nerovný terén a betonové desky nejsou pro děti bezpečné, pobyt dětí venku znepříjemňuje zápach z kanalizace.

Na obou pracovištích je vybavení hračkami, učebními pomůckami a didaktickou technikou průměrné, zástupkyně je ve spolupráci s ředitelem doplňuje. Od poslední inspekční návštěvy se zlepšilo vybavení sportovním náčiním a výtvarným materiálem. Pro hudební a relaxační činnosti

jsou v MŠ v malé míře zastoupeny nahrávky poslechových a hudebních nahrávek. Nedostatečné je zabezpečení informační a výpočetní technikou. Knižní fond byl doplněn o nové tituly současné pedagogické i dětské literatury. Informační centrum v MŠ doplňuje nástěnka na pracovišti Na Chromině s aktuálními i trvale platnými vnitřními i zákonnými normami.

V obou budovách je udržován pořádek a čistota, děti se podílejí na výzdobě školy výtvarnými i konstruktivními pracemi. Úprava prostředí umožňuje individuální a skupinové hry i ponechání rozehraných her a činností.

Plánování v oblasti využívání materiálních zdrojů, přijímaná opatření a jejich postupná realizace při naplňování programu jsou součástí školního programu, vedou ke zlepšování daného stavu, jsou účelné a efektivní.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat zvolený výchovně-vzdělávací program a jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SKUPINĚ PŘÍRODOVĚDNÝCH PŘEDMĚTŮ, OBČANSKÉ A RODINNÉ VÝCHOVĚ A MATEŘSKÉ ŠKOLE
--

Realizace vzdělávacího programu v ZŠ

Porovnáním realizovaného vzdělávacího programu a učebních plánů s rozvrhy hodin jednotlivých tříd všech ročníků, zápisů v třídních knihách a časově tematických plány bylo zjištěno, že ***výuka sledovaných předmětů probíhá v souladu s učebními osnovami.***

Na počátku školního roku kontroluje vedení školy soulad časově-tematických plánů s osnovami, v hospitační činnosti pak sleduje jejich průběžné plnění. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána nápravná opatření.

Výuka je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou vedením školy (písemně rozdělené kompetence) sledovány v rámci hospitací a zadáváním písemných prověrek. Z této činnosti jsou pořizovány zápisy se stanovením případných opatření při zjištění nedostatků.

Způsob kontroly plnění učebního plánu a osnov je účinný.

Skladba rozvrhu hodin odpovídá psychohygienickým požadavkům s ohledem na počty vyučujících jednotlivých předmětů a možnosti využití odborných učeben.

Vnitřní řád školy zohledňuje práva žáků a definuje jejich povinnosti s ohledem na realizaci výchovně-vzdělávacího procesu. Provozní řády odborných učeben jsou zpracovány v souladu s bezpečností žáků.

Rodiče žáků jsou třikrát ročně informováni o prospěchu a chování jejich dětí na třídních schůzkách. Na úvodním plenárním zasedání jsou seznámeni s plánem činnosti školy na nadcházející školní rok. Při škole pracuje Unie rodičů. Její vedení velmi dobře spolupracuje s pracovníky školy a pomáhá při pořádání akcí a jejich finančním zabezpečení. Rodičům jsou rovněž umožněny individuální návštěvy školy. K podnětných námětům a připomínkám rodičů

jsou přijímána opatření ke zlepšení práce školy. Informační systém vůči rodičům je velmi dobrý.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je hodnocena jako velmi dobrá.

Činnost výchovné poradkyně je v hlavní míře zaměřena na profesní orientaci žáků (v rámci hodin praktických činností realizuje kurz volby povolání v 8. a 9. ročníku). Vede také velmi dobře zpracovanou dokumentaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. U všech těchto žáků jsou zpracovány individuální vzdělávací programy. V této oblasti velmi úzce spolupracuje s dyslektickými asistentkami, pedagogickými pracovníky, vedením školy, Pedagogicko-psychologickou poradnou Hlučín a rodiči.

Činnost výchovné poradkyně je hodnocena jako velmi dobrá.

Realizace vzdělávacího program v MŠ

Výchovně-vzdělávací oblast MŠ je součástí školního programu s jasně zvolenou koncepcí, konkrétními cíli a aktuálními záměry. Výchovně-vzdělávací činnosti jsou zahrnuty v deseti tematických okruzích a na ně navazujících podtématech s využitím materiálu Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Na základě školního programu zpracovaly učitelky jednotlivých tříd vlastní třídní programy s konkrétní specifikací tematicky provázaných aktuálních úkolů a obsahů. Ty jsou čerpány z dostupné odborné a pedagogické literatury, respektují didaktické zásady, odpovídají současným trendům předškolní výchovy.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s platnými právními normami, další operativní a třídní dokumentace je vedena přehledně, má velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Organizace výchovně-vzdělávací práce a uspořádání činností předškolního zařízení je v souladu s psychohygienickými zásadami, spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené. Výchovně-vzdělávací činnost je přizpůsobena vývojovým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí předškolního věku.

K informovanosti rodičů o činnosti školy využívají učitelky zejména denní kontakt (možnost vstupu do tříd), nástěnky s dětskými výtvarnými a konstruktivními pracemi a uváděním básní, písní i plněných dílčích úkolů. Na pracovišti v ul. Dělená nejsou rodiče informováni aktuálně tak, aby se mohli na plánování a realizaci výchovně-vzdělávacího procesu podílet (s měsíčním přehledem jsou seznamováni v měsíci následujícím). K propagaci pedagogické práce a celkové činnosti mateřské školy jsou učitelkami rovněž využívány různé společné akce v rámci školy i obce (dny otevřených dveří, třídní schůzky, mikulášská nadílka, vánoční besídka, maškarní karneval, oslavy Dne dětí, Dne matek aj.), plakáty, místní rozhlas a tisk.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolní výchovy.

Plán kontroly plnění výchovně-vzdělávacího programu je součástí školní dokumentace, dvakrát ročně je vyhodnocován a analyzován, jsou přijímána patřičná opatření.

Způsob plánování v oblasti naplňování vzdělávacího programu je efektivní.

Systém kontroly plnění výchovně-vzdělávacího programu je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovědných předmětů (matematika, fyzika, přírodopis)

V průběhu inspekce bylo hospitováno v sedmi vyučovaných jednotkách matematiky na 1. i 2. stupni ZŠ, dvou fyziky a třech přírodopisu. Celkový počet týdenních vyučovacích hodin matematiky přesně odpovídá učebnímu plánu, počet hodin fyziky a přírodopisu je proti minimální dotaci zvýšen o jednu. V rámci volitelných předmětů se nabízí v osmém ročníku seminář z fyziky a v devátém ekologický seminář.

Probírané učivo odpovídalo učebním osnovám jednotlivých předmětů. Po dohodě v předmětových komisích dochází k jeho rozčlenění do ročníků. Vyučující následně předkládají řediteli školy tematické plány. Dílčí nedostatky se objevily na 1. stupni v rozlišení základního a rozšiřujícího učiva, kdy tematické plány čtvrtého a pátého ročníku byly vytvořeny především na základě obsahů učebnic.

Bezprostřední příprava výuky všech předmětů byla celkově na velmi dobré úrovni. Didaktické cíle byly přizpůsobeny aktuálnímu složení tříd. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Absence kvalifikace vyučujících pro 1. stupeň ZŠ a v přírodopisu se neprojevila v kvalitě výuky či v malé pestrosti metod a forem práce v hodině. Nebyly shledány nedostatky v odborné správnosti.

Hodiny matematiky a jedna fyziky probíhaly v běžných učebnách, druhá hodina fyziky v odborné pracovně (fyziky). Všechny hodiny přírodopisu probíhaly v odborné učebně, která slouží současně i pro výuku chemie. V odborných pracovnách mají vyučující dostatek demonstračního materiálu a videotechniky pro názorné vyučování, které byly vhodně využity.

Odborné pracovny i běžné třídy měly velmi dobrou estetickou úroveň. V době inspekce se vyskytovaly nepříznivé klimatické podmínky (vysoké venkovní teploty), které panelovému typu škol činí problémy. Vyučující byli nuceni ve vyšších patrech budov častěji přerušovat výuku různými relaxačními prvky a doporučovali žákům pít většího množství tekutin.

Učitelé 1. stupně ZŠ reagovali na únavu žáků častým zařazováním relaxačních činností (uvolňovací cviky, písnička aj.). Dbali na nácvik základních algoritmů, dostatečně zařazovali pamětné i písemné počítání. Byly voleny různé formy a metody výuky, střídala se samostatná i skupinová práce žáků s frontálním výkladem učiva. Ve většině hospitovaných hodin byl žákům dán prostor pro samostatné a aktivní učení, skupinové aktivity i uplatňování vlastní individuality.

Žáci prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů a odpovídající dovednosti. Témata hodin byla volena tak, aby byla dodržena návaznost s přihlédnutím k dosavadním znalostem a dovednostem žáků.

Převažující výukovou formou na 2. stupni ZŠ byla frontální výuka doplněná prvky problémového vyučování. Žáci byli v matematice a fyzice vedeni k samostatné činnosti a úvaze nad složitějšími úlohami. Vhodně byly odvozovány názorné pokusy, ze kterých žáci pod vedením pedagoga vyvozovali zobecňující závěry. Vyučující řídili výuku, poskytovali rady a v závěru prováděli shrnutí hodin. Součástí samostatné práce byla průběžně prováděná kontrola výsledků činností. Hodiny přírodopisu byly vesměs vedeny formou společného vyvozování nového učiva ze stávajících poznatků žáků. Tito k hodinám přistupovali velmi aktivně, což se projevilo především ve velmi dobré úrovni jejich znalostí.

Většina hospitovaných hodin obsahovala už v úvodní části motivaci. Vhodně byly zařazovány příklady s problémovou tematikou. Také slovní hodnocení žakovských výkonů plnilo především pozitivně posilovací a motivační funkci. Závěrečné hodnocení výsledků vyučovacích činností s ohledem na cíl hodiny ve dvou hodinách chybělo.

V oblasti interakce a komunikace byla pedagogy i žáky respektována pravidla jednání založená na vzájemné důvěře. Komunikace žáků byla vzhledem k jejich věku na velmi dobré úrovni. Kázeňské problémy nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Při dílčím i celkovém hodnocení práce žáků bylo k dětem přistupováno objektivně. Hodnocení bylo vždy pozitivní, oceňována byla i snaha žáků. Ověřování pochopení látky bylo prováděno ústními i písemnými formami. Četnost klasifikace je (na základě nahlédnutí do záznamu pedagogů i žákovských knížek) dostatečná. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh vzdělávání v občanské a rodinné výchově

Týdenní časová dotace odpovídá učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu. Vyučující se řídí zpracovanými časově-tematickými plány, v nichž členění učiva do jednotlivých ročníků vychází ze vzájemné dohody v rámci předmětové komise občanské a rodinné výchovy. Tím je zajištěna návaznost a nedochází k obsahové duplicitě. Pouze v jednom případě bylo zjištěno nerespektování těchto dohod. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd a standardu vzdělávání. Vyučující jsou velmi dobře informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování a dle potřeby uplatňují individuální přístup.

Hospitované hodiny sledovaných předmětů byly obsazeny vyučujícími splňujícími podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, pouze v jednom případě vyučovala občanskou výchovu vyučující s aprobací pro 1. - 5. ročník.

Výuka většinou probíhala v klasických kmenových třídách, pouze v jednom případě v zahradě školy a část jedné hodiny v žákovské knihovně. Výrazné bylo využití audiovizuální techniky v rodinné výchově. V některých hodinách občanské výchovy byla výrazná absence pomůcek (slovníky cizích slov, zákony, fotografie, pohlednice, obrázky státních symbolů atd.).

Žáci měli možnost pracovat vlastním tempem.

V občanské a rodinné výchově se vyučujícím v úvodní části téměř vždy podařilo navodit přátelskou atmosféru, což se pak odráželo v otevřenosti žáků při diskusích k danému tématu. Ve všech hodinách převládala forma diskuse s dominantním postavením vyučujícího. Vyskytovala se rovněž práce s textem v učebnici, dramatická vystoupení žáků k danému tématu, využití referátů a videoukázky, po níž následovala opět diskuse k danému tématu. Důraz byl kladen na rovnováhu mezi rozumovou a citovou složku vzdělávacího a výchovného působení. Zápisy podstatných nových pojmů do sešitů byly většinou prováděny průběžně.

Úvodní i průběžná motivace vycházela z aktualizace učiva, životních zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů. Průběžné slovní hodnocení výkonu žáků, převážně zaměřené na posílení sebevědomí, podporovalo jejich otevřenost při prezentaci vlastních názorů a postojů. Vyučující tyto postoje žáků vhodným způsobem korigovali. Důraz byl rovněž kladen na vzájemné respektování názorů druhých s možností vlastní argumentace, kterou žáci využívali přiměřeně svému věku.

V závěru všech hodin byly vždy jasně shrnuty nové poznatky a zadávány úkoly do příští vyučovací hodiny.

Žáci v průběhu vyučování většinou respektovali dohodnutá pravidla jednání, vzájemná komunikace byla založena na oboustranné důvěře. Žáci vesměs projevíli pozitivní vztah k výuce, nežádoucí chování v hodinách se neobjevilo.

Průběh vzdělávání a výchovy v občanské a rodinné výchově je hodnocen jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy jsou předmětem jednání pedagogických rad a pravidelných porad. Formou hospitací (za sledované předměty v dostatečném množství) vedení školy zjišťuje úroveň výuky v jednotlivých třídách. Ředitel školy zadává v 5. a v 9. ročníku v matematice kontrolní písemné práce ze základního učiva, které slouží ke zjištění úrovně znalostí žáků. Pravidelné čtvrtletní písemné práce na 2. stupni slouží jako srovnávací v jednotlivých třídách v ročníku a jsou také zdrojem sebeevaluační školy. Na základě analýz těchto prověrek přijímá vedení školy příslušná opatření. Četnost průběžné klasifikace je dostatečná a výsledky jsou žákům zaznamenávány do žákovských knížek.

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech je ve všech oblastech (motivace, vyučovací metody, organizace vyučování, interakce a komunikace, hodnocení a zjišťování výsledků této činnosti) hodnocen jako velmi dobrý. Vzdělávací program je plněn.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

Hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce vychází z hospitací spontánních a řízených činností u dvou pedagogických pracovníků na obou pracovištích. Zjišťována byla účinnost motivace a hodnocení, organizování a metody, interakce a komunikace v pedagogickém procesu. V návaznosti na provedené hospitace byly hodnoceny i průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti.

Spontánní a řízené činnosti

Motivace a hodnocení

Učitelky se snažily vytvořit pro danou činnost motivující prostředí s dostatečnou nabídkou her, hraček, potřeb, výtvarného a pracovního materiálu. Samotné motivace spontánních a řízených činností vycházely převážně z plánovaných témat a podtémat, učitelky jejich prostřednictvím vzbuzovaly a udržovaly zájem dětí. V průběhu pak využívaly společných i individuálních zážitků, navazovaly na přímé zkušenosti dětí. Hodnocení dětí bylo adresné, adekvátní možnostem a schopnostem dětí, bylo převážně pozitivní. Ověřování znalostí a dovedností mělo charakter systematického vytváření zpětné vazby. V průběhu inspekce nebyla zaznamenána snaha rozvíjet u dětí schopnost sebehodnocení a hodnocení ostatních. Nabízené činnosti byly pro děti smysluplné, přispívaly k rozvíjení představivosti a fantazie.

Diagnostické záznamy o dětech a jejich projevech jsou učitelkami písemně vedeny.

Organizování a metody, interakce a komunikace

Při plánování výchovně-vzdělávacích činností vycházejí učitelky z třídních programů, využívají předem plánované téma, jehož podtéma rozpracovávají do týdenních plánů. Jsou zde zahrnuty všechny složky osobnostního rozvoje dítěte. Vlastní bezprostřední příprava učitelek na přímou činnost s dětmi byla v obou případech zodpovědná.

Organizační formy a metody byly většinou vhodné, byly frontální, skupinové a individuální. Vřazováním praktických a manipulačních činností dětí se výchovně-vzdělávací proces stal pro děti zajímavým, aktivizoval děti k získávání dovedností vlastními zkušenostmi. Učitelkami bylo respektováno svobodné rozhodnutí dětí k zapojení do činností. Nižší podíl měly děti na řešení vzniklých problémů a situací, neobjevilo se vřazování prvků tvořivé dramatiky. Individuální

potřeby z hlediska psychohygieny byly respektovány, nebylo zaznamenáno přetěžování dětí. Verbální projevy učitelek a dětí byly v rovnováze, děti měly příležitost k řečovým projevům. Přístup učitelek k dětem byl partnerský a respektující. Nabídka činností byla pestrá, děti měly možnost výběru.

Spontánní i řízené činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Ve výchovně-vzdělávacím programu se MŠ prostřednictvím kroužků úžeji věnuje výtvarné výchově, výsledky dětských prací jsou velmi dobré. S dětmi je průběžně prováděno cvičení s prvky jógy, které pozitivně ovlivňuje jejich pohybové dovednosti. Značné jsou znalosti dětí o přírodě a životním prostředí. Samostatnost dětí je zřejmá v sebeobslužných dovednostech a autonomním jednání.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce MŠ jsou v souhrnu velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené ve zřizovací listině jsou v souladu s rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.
- MŠ prezentuje svou činnost i mimorepublikově, spolupracuje dlouhodobě s polskou Mateřskou školou ve Tworkowě.
- Děti předškolního zařízení a základní školy se s úspěchem zúčastňují regionálních i celorepublikových soutěží.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd 1. až 9. ročníku, školní řád, rozvrh hodin na školní rok 2002/03, záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2002/03, protokoly o konání opravných zkoušek ve školním roce 2001/02, kniha úrazů - údaje za rok 2001-2003).
2. Zřizovací listina čj. 280-c/25 ze dne 17. 10. 2002.
3. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 10 543/03-21.
4. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2002.
5. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za školní rok 2001/2002.
6. Koncepce rozvoje školy vypracovaná k 16. 3. 1996.
7. Organizační řád ze dne 1. 1. 2003.
8. Plán práce na školní rok 2002/2003.
9. Měsíční plány - září 2002 až únor 2003.
10. Minimální preventivní program na léta 2001 - 2004.
11. Dokumentaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pro školní rok 2002/2003.
12. Hospitační záznamy vedení školy ve školním roce 2002/2003.
13. Rozbory evaluačních testů ve školním roce 2002/2003.
14. Vnitřní řád školy pro žáky a pracovníky ze dne 2. 9. 2002.
15. Učební plány tříd pro daný vzdělávací cyklus.
16. Časově tematické plány hospitovaných předmětů ve školním roce 2002/2003.
17. Personální dokumentace.
18. Podklady o zjištěných skutečnostech a hospitační záznamy inspektorů.
19. Grafické práce žáků.
20. Školní vzdělávací program a navazující třídní programy.
21. Povinná dokumentace ve smyslu zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.
22. Pedagogická a operativní dokumentace předškolního zařízení.
23. Organizační, vnitřní a provozní řád.
24. Výsledky dětských prací z výtvarné a pracovní výchovy, grafická cvičení.
25. Záznamy pedagogické diagnostiky.
26. Zápisy kontrolní a hospitační činnosti zástupkyně ředitele.

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

Při zajišťování výuky jednotlivých předmětů vychází vedení školy z odborné a pedagogické způsobilosti jednotlivých vyučujících a jejich praxe. Vzhledem k velikosti školy a počtu vyučujících není možné plně zajistit kvalifikovanou výuku. Výuka matematiky, přírodopisu a občanské výchovy není plně zajištěna učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Předmětům fyzika a rodinná výchova na 2. stupni je vyučováno plně kvalifikovanými pedagogy.

V mateřské škole pracují pedagogické pracovnice s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Organizace činnosti a provozu obou součástí školy umožňuje efektivně realizovat výchovně-vzdělávací programy. Systém vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů je účinný.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je propracováno a v praxi realizováno. Kritéria hodnocení jsou stanovena a zvyšují podíl zaměstnanců na plnění pedagogických i nepedagogických úkolů.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělání a výchovy

Prostory tříd splňují podmínky pro výuku. Estetická výzdoba má výrazně vyšší úroveň na 1. stupni.

Škola má k dispozici ucelené řady učebnic. Vybavení školy učebními pomůckami ve sledovaných předmětech je celkově průměrné. V rodinné a občanské výchově vyučující ne vždy dokáží využít stávajících materiálních zdrojů z jiných kabinetů.

Prostředí, prostory i vybavení mateřské školy umožňují i přes dílčí nedostatky (zastaralá sociální zařízení, rezervy ve vybavení MŠ i školních zahrad) realizaci výchovně-vzdělávacího procesu.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy dle předmětu inspekce

Většina navštívených hodin byla řádně připravena a promyšlena. Střídaly se různé metody a formy práce, které aktivizovaly žáky. Bylo využíváno úvodní i průběžné motivace. Zpětná vazba byla zajištěna okamžitým převážně verbálním hodnocením výkonů žáků. V omezené míře bylo prováděno i sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Interakce a komunikace byla velmi dobrá.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je zpracován v duchu současných trendů a realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Pedagogický proces byl pozitivně ovlivňován motivacemi, učebními pomůckami a většinou vhodně volenými metodami a formami práce. Interakce a komunikace mezi dospělými, mezi učitelkami a dětmi i mezi dětmi navzájem byla partnerská a respektující. Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou úměrné schopnostem, znalostem a zkušenostem dětí daných věkových kategorií. Velmi dobrých výsledků děti dosahují ve výtvarné a pracovní výchově, mají značné vědomosti a poznatky o přírodě a životním prostředí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. Ivan Tuček
Členové týmu	RNDr. Libor Kubica	RNDr. Libor Kubica
	Mgr. Jarmila Němečková	Mgr. Jarmila Němečková

V Bruntále dne 18. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. června 2003

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Jan Hřivňák	Mgr. Jan Hřivňák

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava	7. července 2003	141 300/03-11139
Obec Hať, obecní úřad, Lipová 86, 747 16 Hať	7. července 2003	141 301/03-11139

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány